

Vergaderjaar 2011–2012

31 524

Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie

Nr. 128

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 maart 2012

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft mij om een reactie verzocht op de petitie «Zwartboek Schoolkosten 2012» van de Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) en de brief van de MBO Raad inzake de stand van zaken in het dossier schoolkosten MBO (kenmerk JZi/GWA/202895/2012). Aan dit verzoek wil ik graag voldoen. Ook heb ik de Kamer toegezegd, dat er een leidraad over de extra schoolkosten en vrijwillige bijdrage komt (Tweede Kamer 33 000 VIII, nr. 73).

Zwartboek

Allereerst wil ik mijn reactie geven op het Zwartboek schoolkosten 2012 van JOB. Ik betreur dat het aantal klachten over schoolkosten in het mbo is toegenomen. Terecht vraagt JOB namens haar studenten aandacht voor deze kwestie en in mijn antwoorden op vragen over schoolkosten in het mbo vanuit uw Kamer heb ik een nadere uitleg beloofd.

De Inspectie van het Onderwijs heeft in februari een analyse van de 13 voorbeelden uit het Zwartboek verricht. Niet duidelijk is echter of de informatie volledig is. De betrokken instellingen hebben onlangs een brief gekregen van de Inspectie van het Onderwijs waarin is gevraagd of de informatie in het voorbeeld juist is en om de informatie waar nodig te completeren en deze vervolgens binnen twee weken naar de inspectie te sturen. De reactie van de instelling zal door de inspectie worden onderzocht. Daarna ontvangt de instelling een brief met de inspectieconclusie en voor zover van toepassing het vervolgtraject. Het vervolgtraject houdt in dat een sanctie kan worden toegepast indien bij hercontrole blijkt dat de instelling de wet niet of in onvoldoende mate naleeft. Artikel 8.1.4 van de WEB is immers een verplichting en dus niet vrijblijvend. In de praktijk blijkt overigens dat ongewenste situaties na hercontrole veelal hersteld zijn.

Richtlijn

Over de schoolkosten in het mbo is de laatste jaren veel te doen geweest. Studenten hebben regelmatig klachten geuit, onder andere bij JOB en ook mbo-instellingen, bij monde van de MBO Raad, hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer helderheid.

Het is inmiddels een gangbare praktijk, dat studenten in het mbo niet alleen geacht worden studieboeken maar ook leermiddelen zoals gereedschappen en werkkleding aan te schaffen. In het *Servicedocument Vrijwillige bijdrage* uit 2004 hebben JOB en MBO Raad dit ook opgenomen. De klachten ontstaan daar waar men te hoge kosten in rekening brengt. Ook zijn er nieuwe vragen gerezen door het toenemende gebruik van digitale leermiddelen naast en in plaats van boeken in het onderwijs. Het overleg met JOB en MBO Raad dat mijn ministerie in het najaar van 2011 heeft gevoerd, heeft niet geleid tot overeenstemming over een geactualiseerd servicedocument, dat als leidraad kan dienen voor de bve-sector. Daarom heb ik besloten zelf een nadere uitleg te geven over de onderwijsbijdragen en die op te nemen in een richtlijn voor de bekostigde mbo-instellingen. Deze is thans in voorbereiding en wordt vóór het nieuwe schooljaar gepubliceerd. Vanzelfsprekend worden JOB en MBO Raad daarbij betrokken.

Een goede communicatie met studenten over de schoolkosten is belangrijk. Juist op dit onderwerp, dat dicht bij de studenten zelf staat, doet het bevoegd gezag er goed aan het gesprek met hen en met hun ouders te voeren. Niet alleen op het punt van de vrijwillige bijdrage van studenten en ouders en de hoogte daarvan (daarop heeft de studentenraad instemmingsrecht), maar ook als het gaat om de informatie aan studenten en ouders en om het leermiddelenbeleid.

Ik wil ook verkennen op welke manier de medezeggenschap op het terrein van schoolkosten beter gepositioneerd kan worden. Dit vergt verdere doordienking omdat enerzijds de medezeggenschap in het mbo nog in de kinderschoenen staat en anderzijds de grote diversiteit in beroepsopleidingen de schoolkostenmaterie complex maakt. De komende maanden zal ik benutten om de medezeggenschap in relatie tot schoolkosten in overleg met JOB en MBO Raad verder uit te werken.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegthart